

Національний університет
«Одеська Юридична Академія»

Факультет прокуратури та слідства
(кримінальної юстиції)

Кафедра криміналістики, судових експертиз
та поліграфології

Національний центр судових експертиз
при Міністерстві юстиції
Республіки Молдова

Міжнародна громадська організація
«Конгрес Криміналістів»

Одеський науково-дослідний
Інститут судових експертиз
Міністерства юстиції України

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«КРИМІНАЛІСТИКА МАЙБУТНЬОГО:
ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ,
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ,
ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ»

м. Одеса

05 червня 2026 року

КРИМІНАЛІСТИКА МАЙБУТНЬОГО: ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ, ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ, ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

5 червня 2026 р.

*Одеса
2026*

CRIMINALISTICS OF THE FUTURE: DIGITAL INNOVATIONS, ARTIFICIAL INTELLIGENCE, GLOBAL CHALLENGES AND THREATS

**Proceedings of the International Scientific and Practical
Conference**

5 June 2026

*Odesa
2026*

*Рекомендовано до друку рішенням кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології НУ«ОЮА» (протокол № 20 від 12 червня 2026 року)
Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ОНДІСЕ (протокол №4 від 22 червня 2026 року)*

Криміналістика майбутнього: цифрові інновації, штучний інтелект, глобальні виклики та загрози: збірник матеріалів міжнар. наук.–практ. конф. (м. Одеса, 5 черв. 2026 р.) / [орг. комітет: С. Ківалов, М. Аракелян, О. Катаррага, Д. Кішко, В. Шепітько, Д. Колодін, А. Колодіна Л. Аркуша, та ін.]; Нац. ун-т «Одеська юридична академія», кафедра криміналістики, судових експертиз та поліграфології; Національний центр судових експертиз при Міністерстві юстиції Республіки Молдова; Одеський науково-дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції України, Міжнародна громадська організація «Конгрес криміналістів». Одеса: НУ «ОЮА», 2026. 564 с.

У збірнику викладено матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Криміналістика майбутнього: цифрові інновації, штучний інтелект, глобальні виклики та загрози», проведеної 5 червня 2026 року Національним університетом «Одеська юридична академія» за участю українських та іноземних науковців, судових експертів, представників правоохоронних органів, практиків, приватних експертів і здобувачів наукових ступенів. Матеріали присвячено криміналістичним інноваціям, цифровим технологіям, штучному інтелекту, розслідуванню злочинів у кіберпросторі, кримінально-правовим і кримінологічним викликам цифровізації, а також кримінально-процесуальним, оперативнорозшуковим та криміналістичним аспектам документування злочинів у цифровий час.

Висловлюємо вдячність усім авторам за активну участь, якісний науковий матеріал та дотримання принципів академічної доброчесності.

Матеріали викладені в авторській редакції.

Відповідальність за зміст, наукову новизну, коректність цитування та достовірність фактичного матеріалу несуть автори.

© НУ «Одеська юридична академія», 2026

© Автори статей, 2026

*Recommended for publication by the decision of the Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology NU «OLA» (Pr. 20, June, 12, 2026)
Recommended for publication by the decision of the Academic Council of ONDISE (Pr. 4, June, 22, 2026)*

Criminalistics of the Future: Digital Innovations, Artificial Intelligence, Global Challenges and Threats: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Odesa, 5 June 2026) / [Organizing Committee: S. Kivalov, M. Arakelyan, O. Cataraga, D. Kishko, V. Shepitko, A. Kolodina, D. Kolodin, L. Arkusha, et al.]; National University «Odesa Law Academy», Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology; National Centre of Judicial Expertise of the Ministry of Justice of the Republic of Moldova; Odesa Scientific Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine; International Public Organization «Congress of Criminalists». Odesa: NU «OLA», 2026. 564 p.

The Proceedings contain papers presented at the International Scientific and Practical Conference «Criminalistics of the Future: Digital Innovations, Artificial Intelligence, Global Challenges and Threats», held on 5 June 2026 by the National University «Odesa Law Academy». The conference brought together Ukrainian and foreign scholars, forensic experts, representatives of law enforcement agencies, practitioners, private experts and postgraduate researchers. The materials cover criminalistics innovations, digital technologies, artificial intelligence, expert support for justice, investigation of crimes in cyberspace, criminal law and criminological challenges of digitalization, as well as criminal procedure, operational-search and criminalistics aspects of documenting crimes in the digital age.

We express our sincere gratitude to all authors for their active participation, high-quality academic contributions and adherence to academic integrity.

The materials are published in the authors' original versions.

Authors bear responsibility for the content, scientific novelty, accuracy of citations and reliability of factual information.

© National University «Odesa Law Academy», 2026

© Authors of articles, 2026

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
ФАКУЛЬТЕТ ПРОКУРАТУРИ ТА СЛІДСТВА
(КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ)
КАФЕДРА КРИМІНАЛІСТИКИ, СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
ТА ПОЛІГРАФОЛОГІЇ
(м. Одеса, Україна)**

**NATIONAL UNIVERSITY «ODESA LAW ACADEMY»
FACULTY OF PROSECUTION AND INVESTIGATION
(CRIMINAL JUSTICE)
DEPARTMENT OF CRIMINALISTICS, FORENSIC EXAMINATIONS AND
POLYGRAPHOLOGY
(Odesa, Ukraine)**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
ПРИ МІНІСТЕРСТВІ ЮСТИЦІЇ
РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА
(м. Кишинів, Республіка Молдова)
NATIONAL CENTRE OF JUDICIAL EXPERTISE
MINISTRY OF JUSTICE OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
(Chişinău, Republic of Moldova)**

**ОДЕСЬКИЙ НАУКОВО–ДОСЛІДНИЙ
ІНСТИТУТ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
(м. Одеса, Україна)
ODESA SCIENTIFIC RESEARCH INSTITUTE
OF FORENSIC EXAMINATIONS
MINISTRY OF JUSTICE OF UKRAINE
(Odesa, Ukraine)**

**МІЖНАРОДНА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«КОНГРЕС КРИМІНАЛІСТІВ»
(Україна)
INTERNATIONAL PUBLIC ORGANIZATION
«CONGRESS OF CRIMINALISTS»
(Ukraine)**

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

ГОЛОВА ОРГКОМІТЕТУ:

Сергій КІВАЛОВ – Президент Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., академік;

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВИ ОРГКОМІТЕТУ:

Мінас АРАКЕЛЯН – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;
Денис КОЛОДІН – декан факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;
Лариса АРКУША – завідувач кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор.

СПІВОРГАНІЗАТОРИ:

Ольга КАТАРАГА – директор Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії, д.ю.н.;
Пьотр ПЄТКОВИЧ – заступник директора Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії;
Дмитро КІШКО – директор Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України;
Антоніна ЧЕРЕМНОВА – вчений секретар Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України, к.ю.н., доцент;
Валерій ШЕПІТЬКО – президент Міжнародної громадської організації «Конгрес криміналістів», д.ю.н., професор.

ЧЛЕНИ ОРГКОМІТЕТУ:

Дар'я МІНЧЕНКО – начальник відділу міжнародних зв'язків Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
Таїсія ІВАНІЙЧУК – директор наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія», к.біол.н.;
Сергій СТАРОДУБОВ – декан факультету адвокатури та антикорупційної діяльності Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
Богдан ФАСІЙ – декан факультету судового та міжнародного права Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент
Євген ХИЖНЯК – декан факультету цивільної та господарської юстиції Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент

- Віктор ЦИТРЯК** – заступник декана факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Юлія ГРЕСЬ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Анна КОЛОДІНА** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Олександр ЧЕРНОВ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ГОЛОВА РОБОЧОЇ ГРУПИ:

- Анна КОЛОДІНА** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

ЧЛЕНИ РОБОЧОЇ ГРУПИ:

- Вікторія ГРИНЕВИЧ** – в.о. директора Центру поліграфологічних досліджень та тестування, асистент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія»;
- Ірина ПИШНЕНКО** – провідний фахівець відділу ліцензування, акредитації та забезпечення якості освіти, асистент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія»;
- Олександра СТАУРСЬКА** – завідувач підготовчим відділенням, доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ВІДПОВІДАЛЬНІ ЗА ВИПУСК / УКЛАДАЧІ:

- Лариса АРКУША** – завідувач кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;
- Антоніна ЧЕРЕМНОВА** – вчений секретар Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України, к.ю.н., доцент;
- Пьотр ПЕТКОВИЧ** – заступник директора Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії;
- Валерій ШЕПІТЬКО** – президент Міжнародної громадської організації «Конгрес криміналістів», д.ю.н., професор;
- Юлія ГРЕСЬ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

- Анна КОЛОДІНА** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Олександра СТАУРСЬКА** – завідувач підготовчим відділенням, доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».
- Олександр ЧЕРНОВ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ДИКИЙ Олег.....	245
КІБЕРКРИМІНАЛІСТИКА ЯК КЛЮЧОВИЙ ЕЛЕМЕНТ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ З БЕЗПЕКИ	
ЄВСЮКОВ Олександр.....	249
ЦИФРОВІ ОБ'ЄКТИ В СУДОВО-ЕКСПЕРТНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	
KIOSE Michael.....	253
PROSPECTS OF USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN RESEARCHING TITANIUM, ALUMINUM AND MAGNESIUM ALLOY POWDER AS DUAL-USE GOODS	
ЛУЩИК Ігор, ТЯПКІН Анатолій.....	258
ШЛЯХИ ВЗАЄМОДІЇ ВЕЛИКИХ МОВНИХ МОДЕЛЕЙ І СУДОВОЇ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ	
МІНЯЙЛО Анатолій, ДМИТРЕНКО Людмила, МІНЯЙЛО Надія.....	263
ІНЖЕНЕРНО-ЕКОЛОГІЧНА ЕКСЕРТИЗА – ВАЖЛИВА ЛАНКА ПРОТИДІЇ ЕКОЛОГІЧНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ	
ПРОГ Олександр.....	268
ОСОБЛИВОСТІ ВИЛУЧЕННЯ ВОЛАТИЛЬНИХ ДАНИХ З ІОТ-ПРИСТРОЇВ	
РАДЕЦЬКИЙ Сергій.....	273
ОСОБЛИВОСТІ ОГЛЯДУ ЕЛЕКТРОННИХ ДОКУМЕНТІВ, РОЗМІЩЕНИХ У ВІДКРИТОМУ ДОСТУПІ	
СТАУРСЬКА Олександра.....	278
АВТОМАТИЗАЦІЯ ЕКСПЕРТНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У КРИМІНАЛІСТИЦІ: ВІД КЛАСИЧНИХ МЕТОДИК ДО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ АЛГОРИТМІВ	
ХАМУЛА Дмитро.....	283
ДО ПИТАННЯ АТРИБУЦІЇ КАХЕЛЬНОЇ КАМІНО-ПЕЧІ З ГРИФОНАМИ В БУДИНКУ М. ПІДГОРСЬКОГО В КИЄВІ	
ЧАБАНЕЦЬ Тетяна, МАКАРЕЦЬ Альбіна.....	287
НАТУРНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ У СУДОВО-ТОВАРОЗНАВЧІЙ ЕКСПЕРТИЗИ ЯК ОСНОВА ІДЕНТИФІКАЦІЇ, ДЕФЕКТОСКОПІЇ ТА ПАРАМЕТРИЧНОГО ПІДБОРУ АНАЛОГІВ	
ЧЕРЕМНОВА Антоніна.....	293
СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА В СИСТЕМІ ДОКАЗУВАННЯ: РОЛЬ, ФУНКЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	

ЧЕРНОВ Олександр.....298
ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПОЧЕРКОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ПІДПИСІВ
У ЦИФРОВИХ КОПІЯХ ДОКУМЕНТІВ

ЮСУПОВ Володимир, КИСІЛЬ Наталія.....303
ІНТЕГРАЦІЯ МЕТОДІВ КРИМІНАЛІСТИКИ У ПРАКТИКУ ПРОВЕДЕННЯ
СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

СЕКЦІЯ 4.
КРИМІНАЛЬНО–ПРАВОВІ ТА КРИМІНОЛОГІЧНІ ВИКЛИКИ
ЦИФРОВІЗАЦІЇ: ВІД КІБЕРТЕРОРИЗМУ ДО АВТОНОМНИХ
СИСТЕМ ОЗБРОЄННЯ

АРТЮХ Надія, КОЗАЧЕНКО Віталій.....308
КІБЕРБУЛІНГ У СИСТЕМІ ДЕТЕРМІНАНТ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ
МОЛОДІ

БЕРШАВСЬКА Анастасія.....313
ОРГАНІЗАЦІЙНО–ТАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ,
ПОВ'ЯЗАНИМ ІЗ ПОСОБНИЦТВОМ ДЕРЖАВІ–АГРЕСОРУ

ГОРБАЧОВА Ірина.....316
ІНФОРМАЦІЙНІ ВКИДИ ТА ЦИФРОВА ДЕЗІНФОРМАЦІЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ
ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ

ЄРОФЕЄВА Ольга.....321
МОТИВИ ЗЛОЧИННОГО ПОСЯГАННЯ У КРИМІНАЛЬНИХ
ПРАВОПОРУШЕННЯХ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ЗАВОЛОДІННЯМ СПАДКОВИМ
МАЙНОМ

КЛИМЕНКО Дар'я, КОЗАЧЕНКО Віталій.....324
ЦИФРОВІ ФОРМИ НАСИЛЬСТВА ЩОДО ОСІБ ПОХИЛОГО ВІКУ:
КРИМІНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ

КОЗАЧЕНКО Віталій.....329
ПРОБЛЕМА ВЕРБАЛЬНОЇ АГРЕСІЇ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ:
КРИМІНОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ

КУБАЄНКО Андрій.....334
ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ
КРИМІНАЛЬНИХ ЗАГРОЗ

DOI <https://doi.org/10.32837/11300.33561>

Єрофєєва Ольга

*аспірантка кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології
Національного університету «Одеська юридична академія»,
м. Одеса, Україна
ORCID <https://orcid.org/0009-0008-9506-3114>
e-mail: olga_yeroveyewa@ukr.net*

МОТИВИ ЗЛОЧИННОГО ПОСЯГАННЯ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕННЯХ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ЗАВОЛОДІННЯМ СПАДКОВИМ МАЙНОМ

У тезах розглянуто мотиви злочинного посягання, проаналізовано сутність та види корисливих мотивів, які спонукають правопорушників до незаконного привласнення спадщини та усунення законних спадкоємців.

Ключові слова: спадкове майно, корисливий мотив, шахрайство, спадкування, криміналістичні методи.

Yerofeieva Olha

*postgraduate student of the Department of Criminalistics, Forensic
Examinations, and Polygraphology,
National University «Odesa Law Academy»,
Odesa, Ukraine*

MOTIVES OF CRIMINAL ENCOURAGEMENT IN CRIMINAL OFFENSES RELATED TO THE CONFISCATION OF INHERITABLE PROPERTY

The theses consider the motives of criminal encroachment, analyze the essence and types of selfish motives that encourage offenders to illegally appropriate inheritance and eliminate legitimate heirs.

Key words: inheritance, selfish motive, fraud, inheritance, forensic methods.

У межах дослідження кримінальних правопорушень, пов'язаних із незаконним заволодінням спадковим майном, мотив виступає як усвідомлена потреба суб'єкта в отриманні матеріальних благ спадкодавця.

Визначення мотиву є важливим джерелом доказової бази у кримінальному провадженні на стадії досудового розслідування [2, с. 94]. Вчені О.М. Бандурка та О.М. Литвинов вважають, що мотив є центральною ланкою мотивації поведінки [1, с. 110]. Вчена Я.В. Крушельницька визначає мотив, як спонукання людини до активності, пов'язане з намаганням задовольнити певні потреби [2, с. 95]. Науковець В.А. Якушин трактує поняття мотиву через поняття суб'єктивного зобов'язання роз'яснюючи, що юридичне значення у процесі

доведення вини мають лише ті обставини діяння, які усвідомлювались винним [3, с. 529]. Науковець О.С. Коробка мотив визначає як внутрішні спонукання, якими керується суб'єкт при вчиненні кримінального правопорушення; мотив завжди передуює здійсненню правопорушення і, оскільки є його підставою, служить виправданням його здійснення в очах самого суб'єкта. Вчений Р.В. Вереша визначає мотив як свідоме і вольове спонукання до досягнення мети, обумовлене потребами особистості, що має суспільно–небезпечний характер і тягне за собою кримінальну відповідальність [3, с. 530].

Аналіз судової практики дозволяє диференціювати ключові мотиви злочинних посягань у кримінальних правопорушеннях щодо заволодіння спадковим майном на наступні групи:

– корисливі мотиви, до яких відноситься безпосереднє прагнення до незаконного збагачення шляхом повного або часткового усунення інших законних спадкоємців від спадку, бажання розв'язати власні фінансові проблеми за рахунок спадкового майна, страх втратити майно, яким винна особа тривалий час користувалася за життя спадкодавця, але на яке не має законних прав після його смерті (наприклад, проживання у квартирі померлого). Яскравим прикладом реалізації такого корисливого мотиву є ухвала Гайсинського районного суду Вінницької області у справі № 144/321/22 від 24 лютого 2023 року, у якій обвинувачена ОСОБА_4, керуючись прагненням до особистого незаконного збагачення, вступила у злочинну змову з третіми особами, щоб заволодіти спадковим майном померлої громадянки ОСОБА_7, на яке насправді мала право ОСОБА_6. Суть корисливого мотиву полягала у намаганні безкоштовно та протиправно отримати у власність земельну ділянку з кадастровим номером: 0523785000:02:002:0467, площею 2,1892 га та вартістю близько 96 329 грн. 63 коп. Для реалізації цього наміру обвинувачена використала завідомо підроблене свідоцтво про право на спадщину за заповітом, оформлене на її ім'я. На підставі свідоцтва, діючи через представника, ОСОБА_4 обманом змусила державного реєстратора внести запис про її право власності до Державного реєстру речових прав. Хоча суд закрити справу через закінчення строків давності (з моменту шахрайства минуло понад 5 років), матеріали провадження чітко зафіксували умисел на незаконне привласнення чужих спадкових прав шляхом обману [5];

– мотиви особистої неприязні, помсти чи тривалих сімейних конфліктів. У таких випадках протиправні дії спрямовані не стільки на власну вигоду, скільки на заподіяння максимальної матеріальної та моральної шкоди іншим членам родини, які сприймаються правопорушником як «суперники» чи «кривдники»;

– мотив так званої «викривленої (суб'єктивної) справедливості». Він притаманний особам, які здійснювали безпосередній догляд за спадкодавцем за його життя або вкладали власні кошти в утримання майна. Не маючи законних підстав на одноосібне спадкування, такі суб'єкти вважають за «справедливе»

заволодіти майном в обхід правових процедур, використовуючи, наприклад, фіктивні правочини або підроблені заповіти. Водночас аналіз судової практики свідчить про необхідність чіткого розмежування злочинних корисливих посягань та законних майнових інтересів добросовісних набувачів. Прикладом правомірної реалізації майнового інтересу є справа Колегії суддів судової палати у цивільних справах Апеляційного суду Сумської області №579/216/15—ц від 28 травня 2015 року, де мотивом ОСОБА_4 було отримання у власність квартири після смерті відчужувача (ОСОБА_7) натомість за надання довічного догляду та утримання відповідно до спадкового договору від 27 грудня 2011 року. Оскільки договір не був розірваний за життя відчужувача, ОСОБА_4 після смерті ОСОБА_7 вважала себе законним власником майна. Суд підтвердив її право власності (рішенням від 28 серпня 2014 року), оскільки ОСОБА_4 довела, що надавала допомогу, поки її не перестали допускати до літньої жінки [4].

Удосконалення механізмів запобігання та протидії злочинним посяганням на спадкове майно має відбуватися через оптимізацію та цифровізацію міжвідомчої взаємодії, інтеграцію реєстрів у реальному часі, удосконалення нормативно—правового регулювання та контролю за документами, цифровий аналіз спадщини без власника.

Отже, мотиви вчинення кримінальних правопорушень проти спадкового майна мають складну, переважно корисливу природу, що часто обтяжена сімейними конфліктами. Встановлення реального мотиву злочинного посягання є підґрунтям для побудови ефективної тактики допиту, висунення слідчих версій та виявлення можливих співучасників кримінального правопорушення.

Перелік використаних джерел:

1. Бандурка О.М. Литвинов О.М. Механізм злочинної поведінки. *Вісник кримінологічної асоціації України*. 2016. № 3 (14). С. 110–119
2. Комаринська Ю.Б. Мотиви вчинення кримінальних правопорушень, пов'язаних із домашнім насильством. *Юридична психологія*. 2022. № 1 (30). С. 94–102
3. Шульженко А.В. Мотив у складі кримінально—правової характеристики суб'єктивної сторони злочину. *Харківський національний університет внутрішніх справ: 25 років досвіду та погляду майбутнє (1994–2019pp.)*. 2019. С. 528–531
4. Ухвала Колегії суддів судової палати у цивільних справах Апеляційного суду Сумської області. Справа №579/216/15—ц. Провадження 22—ц/788/1051/15. URL: <https://revestr.court.gov.ua/Review/44591208>
5. Ухвала Гайсинського районного суду Вінницької області. Справа № 144/321/22. Провадження № 1—кп/129/260/2023. URL: <https://revestr.court.gov.ua/Review/109171169>